

PROJEKTY NA PODPORU ČTENÁŘSTVÍ - CELOSTÁTNÍ PROJEKTY PRO DĚTI

Mgr. Helena Hubatková Selucká

VIKBB35

1.12.2014

Východiska I.

- Jaké znáte projekty na podporu dětského čtenářství v knihovnách?

Východiska II.

- Kdo?
- Kdy?
- Kde?
- Proč?
- Jak?
- Za co?
- ...

SVAZ KNIHOVNÍKŮ A INFORMAČNÍCH PRACOVNÍKŮ ČR

- Dobrovolná profesní a stavovská organizace knihovníků a informačních pracovníků.
- Občanské sdružení (dosud).
- 1480 členů – individuální / institucionální členství.
- Regionální princip.
- Bulletin SKIP.
- Sdružování. Vzdělávání. Záštit. Koncepce. Prostor.

SKIP

- Koncepce oboru, legislativa.
- Organizace celoživotního vzdělávání.
- Koordinace / spolupráce – DILIA, OSA.
- Knihovnické ocenění (Knihovna roku, Městská knihovna roku, MARK, Kamarádka knihovna, Biblioweb, Čtenář roku, Cena českých knihovníků, Magnesia Litera...).
- 12 odborných sekcí.

SKIP - SEKCE

- Český komitét Modrý štít
- Ediční komise
- Frankofonní klub
- **Klub dětských knihoven**
- Klub lékařských knihoven
- Klub školních knihoven
- Klub tvořivých knihovníků
- Klub vysokoškolských knihovníků
- Knihovnická komise Asociace muzeí a galerií
- Komise pro zahraniční styky
- Sekce knihovníků trenérů paměti
- Sekce veřejných knihoven
- Sekce vzdělávání
- Zaměstnavatelská sekce
- Sekce služeb osobám se specifickými potřebami
- Sekce trenérů paměti
- Sekce 60+

KLUB DĚTSKÝCH KNIHOVEN

- Kamarádka knihovna
- Kde končí svět
- Už jsem čtenář: Knížka pro prvňáčka
- Noc s Andersenem
- Anketa SUK
- OKNA
- Hry bez hranic
- Pasování / Klíčování

- <http://www.kdk.munovapaka.cz/>

NOC S ANDERSENEM

- 2000 Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti – Mirka Čápová, Hana Hanáčková – členky Klubu dětských knihoven SKIP ČR
- Mezinárodní den dětské knihy 2. dubna (2.dubna 1805 Odense).
- Čtení je dobrodružství.
- Myšlenka hlasitého nočního předčítání, společného sdílení zážitků, zkušeností.
- Partner: Sdružení BMI (Březen – měsíc internetu) – chat + konference (dříve), aktuálně: česká nakladatelství, McDonalds a další subjekty
- Malá statistika
  - 2002 – 72 nocovacích míst, postupně začaly přibývat školy, sdružení...v ČR i zahraničí
  - 2011 – 1040 míst
  - 2012 – 1180 míst
  - 2013 – 1277 míst
  - 2014 – 1397 míst
- Každý rok doporučené téma, není ale závazné – významná výročí autorů pro děti a mládež
- Noční, odpolední i večerní programy v knihovnách.

NOC S ANDERSENEM

- Zdrávce panu Andersonovi, dánskému velvyslanci, prezidentům...
- Sázání stromů Pohádkovníků.
- Soutěž s vydavatelstvími, první kapitoly z nových knih.
- Znělka. Logo. Pohlednice. Web. Večerníček. Média.
- www.nocsandersenem.cz

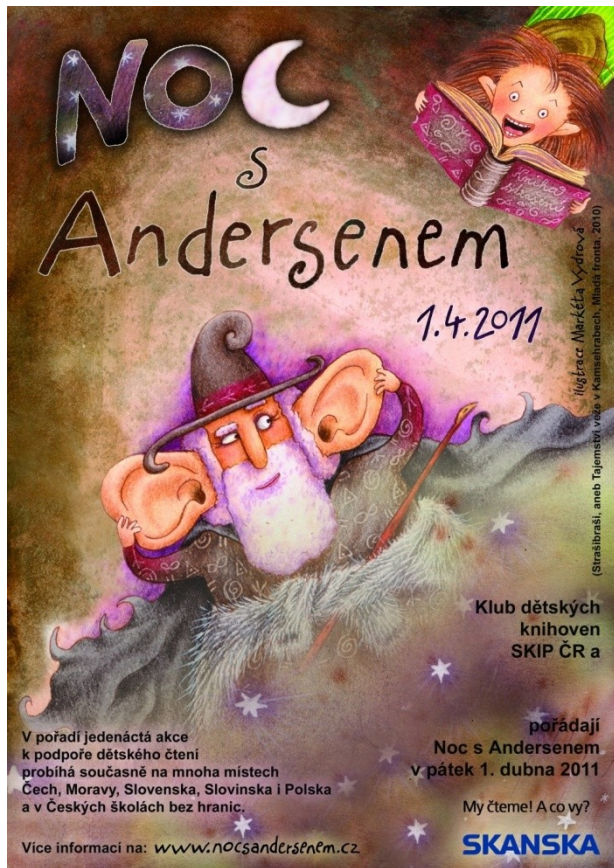

TISKOVÁ ZPRÁVA 2014

- Náš registrační formulář říká, a jsou to čísla konečná, že letošního **14. ročníku Noci s Andersenem se zúčastnilo 81.559 dětí a dospělých celkem v 1397 místech naší planety, v 16 zemích světa.** Někteří spáči se zaregistrovat nestihli, například skupina SKANSKA, ale to vůbec nevadí, třeba to stihnou příště :-)
- Noc s Andersenem spojuje zdravé děti a děti s postižením, s vyznáním i bez, děti z knihoven, škol, dětských domovů, rodinných týmů, domácích škol, komunitních míst, skautských i pionýrských kluboven, rodinných center, azylových domů, děti bez rozdílu barvy pleti... Velikou radost máme ze skupiny černoušků v africké Keni v Nairobi ze slumu Amani Kibera, s dojetím jsme shlédli jejich fotečky a máme radost, že i oni našli poklad!
- Více zde: <http://www.nocsandersenem.cz/ke-stazeni.html>

PROPAGACE

NOC s Andersenem

1.4.2011

Ilustrace Markéta Vydrová (Strážbravší, aneb Tajemství veče v Kamselrabuch, Mladá fronta, 2010)

Klub dětských knihoven SKIP ČR a

pořádají
Noc s Andersenem
v pátek 1. dubna 2011

My čteme! A co vy?

V pořadí jedenáctá akce k podpoře dětského čtení probíhá současně na mnoha místech Čech, Moravy, Slovenska, Slovinska i Polska a v Českých školách bez hranic.

Více informací na: www.nocsandersenem.cz

SKANSKA

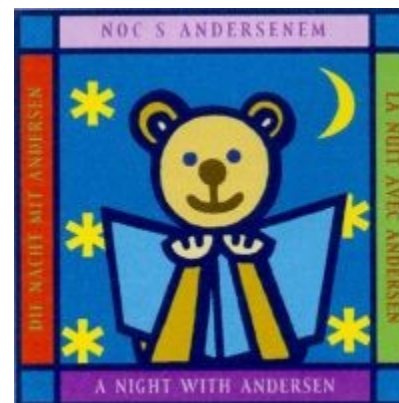

Noc s Andersenem

2013

Každá knížka skrývá dvířka:
do dalekých krajů, do neznámých světů,
v létě k zimě, v zimě k létu.
Pojďme všichni mezi řádky
knížkovými vrátky přímo do pohádky!

Ilustrace Lucie Lomová, e-kyt Danieľa Štolappnerová

Poselství,
pohlednice...

JEDNOTLIVÉ ROČNÍKY

- 2002 H. Ch. Andersen
- 2003 H. Ch. Andersen
- 2004 H. Ch. Andersen
- 2005 200. výročí narození pohádkáře
- 2006 H. Ch. Andersen
- 2007 Astrid Lindgren
- 2008 Karel Čapek
- 2009 František Nepil
- 2010 František Hrubín
- 2011 Václav Čtvrtek
- 2012 Jiří Trnka
- 2013 Helena Zmatlíková
- 2014 Komisař Vrt'apka
- 2015 Kipling/Drda (27.-28.3.2015)

VEČERNÍČEK

- Hanka a Mirka

- O Kanafáskovi

NOC S ANDERSENEM - OTÁZKY

- Jaké děti si vpustit do knihovny aneb Jak je vybrat?
- Pro jakou věkovou skupinu připravit program?
- Kde se bude nocovat vs. hygienické normy?
- Jak zajistit bezpečnost dětí?
- Jak nalákat děti?
- Co připravit aneb Jaký je náš cíl?
- Jak připravit dětem výjimečnou noc?

NOC S ANDERSENEM V KJM

Ušli jsme si do spacích pytlů a pan Nepil nám vyprávěl o sobě
a pak nám čel pohádku o Urašpytylkovi. Seděl v oranžové mřížce.
Pohádka se nám moc líbila, ale většina z nás byla tak unavený
že hned co jsme vlezli do spacích pytlů, tak usnuli.

Spali jsme v naší klubovně ve spacících. Někdo
měl svého plyšáka a pod hlavu polštářek.
Když už byli všichni usnutí, měli vyčištěné
zuby, tak nám pan Nepil čel pohádky vedle
něho seděla paní Tma. Někdo usnul než pan
Nepil dočel, někdo vydržel celou dobu. Ráno
jsme se převlékli a měli jsme rozcvičku. Potom
jsme si brali na pružinky. Pak jsme si
vyčistili zuby a šli na snídani. Měli jsme
koblišky s čajem.

ANKETA SUK: ČTEME VŠICHNI

- Národní pedagogická knihovna
Komenského, Sukova
studijní knihovna
- nyní: Státní
pedagogická knihovna
Komenského
- <http://npmk.cz/>
- Cena dětí
- Cena knihovníků
- Cena učitelů za přínos k rozvoji dětského čtenářství
- Cena Noci s Andersenem
- Listina 20 nejčtenějších knih
- <http://npmk.cz/node/327/>

CENA DĚTÍ

- 1. místo: Jeff Kinney: Deník malého poseroutky 7 : Páté kolo u vozu(CooBoo)
- 2. místo: Pavel Šrut: Lichožrouti navždy (Paseka)
- 3. místo: Jiří Žáček: Krysáci jsou zase spolu (Česká televize)

- Cena NsA
- Petr Morkes : Komisař Vrt'apka a tajemství mahárádžova vejce (Morkes)
- <http://npmk.cz/sites/default/files/soubory/suk/suk-2013-vysledky.pdf>

ANKETA SUK – 20 NEJČTENĚJŠÍCH TITULŮ

- 1.Jeff Kinney: Deník malého poseroutky 7 : Páté kolo u vozu (CooBoo)
- 2.Pavel Šrut: Lichožrouti navždy / ilustrovala Galina Miklínová (Paseka)
- 3. Jiří Žáček: Krysáci jsou zase spolu / ilustroval Ivan Mraček (Česká televize)
- 4.Jan Lebeda: S Medovníčkem do pohádky / ilustrovala Zdeňka Študlarová (Brána)
- 5.Eva Papoušková: Kosprd a Telecí / ilustrovala Galina Miklínová (Albatros)
- 6.Zdeněk Miler: Krtkova dobrodružství (Albatros)
- 7.Rachel Renée Russell: Deník Mimoňky (Mladá fronta)
- 8.Šárka Váchová: Chaloupka na vršku – nové příběhy (Česká televize)
- 9.Ivana Peroutková: Anička a Velikonoce / ilustrovala Eva Mastníková (Albatros)
- 10.Jeff Kinney: Deník malého poseroutky 4 : Psí život (CooBoo)
- 11.Petr Morkes: Komisař Vrťapka. Tajemství maharádžova vejce (Morkes)
- 12.Daniela Krolupperová: Bubáček a Myšošlap / ilustrovala Lucie Dvořáková (Albatros)
- 13.R.J. Palaciová: (Ne)obyčejný kluk (Knižní klub)
- 14.Rick Riordan: Bohové Olympu (Fragment)
- 15.Jan Lebeda: Pohádkové včely / ilustroval Oldřich Tripes (Brána)
- 16.Martin Sodomka: Jak si postavit letadlo (MS studio)
- 17.Gitty Daneshvari: Monster High: Ghúlmošky (CooBoo)
- 18.Daniela Krolupperová: Policejní křeček / ilustrovala Eva Sýkorová-Pekárková (Albatros)
- 19.Lenka Rožnovská: Bílý tygr / ilustrovala Iveta Autratová (Grada)
- 20. Miroslav Stingl: Ukradený totem /ilustroval Josef Kremláček (Jota)
- <http://nmpk.cz/sites/default/files/soubory/suk/SUK-20-nejctenejsich-knizek-2013.pdf>

ODBOČKA: KNIŽNÍ OCENĚNÍ

- SUK: Čteme všichni
- Magnesia Litera
- Nejkrásnější kniha roku – MK
- Cena Albatrosu
- Zlatá stuha – IBBY (nominace na Cenu A. L., Cenu H. CH. A.)
- Státní cena za literaturu
- Cena Jaroslava Seiferta, Karla Čapka, Jiřího Ortena, Franze Kafky...
- <http://www.czechlit.cz/odkazy/literarni-a-knizni-ceny/>

OKNA

- O KNihovnických Aktivitách
  - 0. ročník – Jičín, téma: Václav Čtvrtek
  - 1. ročník – Chrudim, téma: Sci-fi
  - 2. ročník – Brno, téma: „Už zase skáču přes kaluže“
  - 3. ročník – Hradec Králové, téma: „Poezie“
  - 4. ročník – Třinec Válka v literatuře pro děti a mládež (2015)
-
- Inspirace v přehlídce „Prešov číta rád“.
  - Z posledního ročníku:
<http://www.kdk.munovapaka.cz/>

KDE KONČÍ SVĚT

- Dvouletý projekt – střídá se s Kamarádkou knihovnou.
- Regionální přehlídka „toho nejlepšího“
- Celostátní přehlídka – v Zrcadlové kapli v Klementinu
- Literární, výtvarné, literárně-výtvarné, dramatické projekty...
- 2013 – 2014 Nejmoudřejší je číslo
- 2011 – 2012 Český rok
- 2009 – 2010 Jakou barvu má svět?
- 2007 – 2008 Cesta tam a zase zpátky

KAMARÁDKA KNIHOVNA

- Vysvědčení pro svoji knihovnu
- Vysvědčení s přidanou hodnotou
- Doplnková kritéria – knihovnická
  - 2013 ocenění ve velikostních kategoriích a jedna celkově vítězná:
  - 2013 Knihovna města Hradce Králové
  - 2011 Městská knihovna Chrudim
  - 2008 Městská knihovna Sedlčany
  - 2006 Městská knihovna Tišnov
- <http://www.kamaradkaknihovna.cz/>

Z HODNOCENÍ DĚTI...

- Ráda čtu a baví mně, když děti umí naslouchat.
- Chození do knihovny=pravidelné čtení=přirozený rozvoj=inteligence dítěte.
- Protože se tam můžu učit cizím jazykům a vařit.
- Aspoň že tu jsou stoly, kde můžeme psát.
- Půjčuji si cool knížky.
- Můžu si promluvit s přáteli u stolku a tvořit.
- No je tam prdec, ale spokojená bych byla i bez knih.
- Hladit si křečky.
- Knihovna forever.
- Hodná uklízečka.
- Zdroj: kamaradkaknihovna.cz

UŽ JSEM ČTENÁŘ – KNÍŽKA PRO PRVNÁČKA

- Projekt původně podpořen MŠMT ČR, nyní jen SKIP
- Unikátní knížka pro prvňáčka(y).
- Neprodejná speciální knížka.
- Předání na Den dětí – 1. 6. v Zrcadlové kapli Klementina.
- 2008/2009 – 1. ročník
  - kniha Okno do komína –Ivona Březinová
- 2009/2010
  - kniha Legrační dům – Jiří Kahoun
- 2010/2011
  - Kniha Zmizelá škola – Daniela Krolupperová
- 2011/2012
  - Kniha Školníci – Miloš Kratochvíl
- 2012/2013
  - Kniha Všelijaké řečičky pro kluky a holčičky - Radek Malý
- 2013/2014
  - Abeceda - Markéta Wagnerová
- 2014/2015
  - Žáček – Vhrsti ?

DEN PRO DĚTSKOU KNIHU

- Poslední sobota před 1. adventní nedělí.
- Městská knihovna Děčín – 25. 11. 2006.
- Spolupráce s knihkupci, nakladateli – tipy pod vánoční stromeček.
- <http://www.dendetskeknihy.cz/>
- Pořádá Sekce veřejných knihoven SKIP.

PROJEKTY NA PODPORU ČTENÁŘSTVÍ II. – LOKÁLNÍ PODMÍNKY

HRY BEZ HRANIC ANEB KNIHOVNICE DĚTEM

- znělka mezinárodní soutěže - TV pořad:
<http://www.youtube.com/watch?v=vJGkmfFuGZs>
- Klub dětských knihoven Karlovarského kraje
- Konají se v různých místech regionu, 2012 - Městská knihovna Chodov, na téma olympijských her
- 6-ti členné týmy z každého města
- Foto:
<http://mkloket.rajce.idnes.cz/Hry-bez-hranic,Chodov-26.5.2012>
- Zdroj: Konference Andersen

KAMARÁDI KNIHOVNY

- Knihovna Vřešina
- Za každou návštěvu žáka v knihovně, který si vypůjčil knihu nebo časopis - získá třída - **10 bodů**.
- Za každý splněný úkol žákem při návštěvě knihovny - získá třída – **5 bodů**.
- Přivedou-li žáci do knihovny paní učitelku – získá třída - **30 bodů**.
- Každý žák, který má platnou průkazku na rok 2012 - získá ve prospěch třídy - **20 bodů**.
- Vydá-li třída **jeden** pětistránkový časopis – na téma „četba, čtení, knihovna“ získá třída - **50 bodů**.

VÍTĚZNÁ TŘÍDA ZÍSKÁ DORT !!!

PARDUBICE, EVROPA A MY ANEB

- Zač je v Pardubicích perník (1.ročník)
Za tajemstvím pardubického bělouše (2.ročník)
6 pardubických NEJ (3.ročník)
Svět kolem nás (4.ročník)

- Dlouhodobá týmová zábavná hra (6 měsíců).
- Každý měsíc dílna s odborníkem a úkoly.
- Pracovní list : 4 úkoly poznávací + 1 tvořivý.
- **Cílem** hry je poznat region a lidi, kteří v něm žijí a něco umí, získat vědomí evropské sounáležitosti.
- Ve spolupráci: Europe Direct, divadlo, muzeum, knihovna.
- Zdroj: http://kjm.data.quonia.cz/deti/CDC/seminare/Proc_nechtit_druhy_stupen_v_knihovnach/Pardubice-Evropa_a_My_Rezim_kompatibility.pdf

ZAČ JE V PARDUBICÍCH PERNÍK ?

pardubice,
Evropa a my

2

BYT HISTORIKEM

*Historik je člověkem, který se zabývá studiem dějin
... lidí, zemí, světa, civilizací ...*

ÚKOL ?

1. Prohledej doma šuplíky a alba se starými fotografiemi, jistě jich doma máte spousty. Vyberte takové, které se vám nejvíce líbí a poproste své blízké - rodiče, tety, strýce či prarodiče, aby vám o osobách a místech na fotografiích popovídali. Vybrané snímky nakopírujte, nalepte na papír a připište o nich krátké povídky ... avšak žádnou pohádku! Snažte se co nejvíce přiblížit pravdě ... jak to tenkrát asi bylo ...

Úkoly zpracuj
na volné listy dle svých
představ, nezapomeň na
úpravu a výtvarné ztvárnění
a odevzdej nejpozději
do 25. 11. 2008
na dětském oddělení
Krajské knihovny
v Pardubicích

KNIHOVNICKÁ ŤAPKA – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

- 9. ročníku tradiční Knihovnické ťapky, tentokrát z pěšího putování k nádherným Polaneckým rybníkům v blízkosti Ostravy. Přírodu kolem těchto vodních skvostů jsme si všichni moc užili, děti se nemohly nabažit krotkých labutí, drobných žabiček, vodních šneků, kačenek, lučních koníků....
- Už se těšíme a spřádáme plány na jubilejní 10. ročník, který se opět uskuteční na pobočce Knihovny města Ostravy, Závodní 47 v Ostravě-Hrabůvce v příštím roce. A pevně věříme, že bude ten NEJ!!!

Knihovna města Ostravy, příspěvková organizace,
pobočka Závodní 47 – Marie Koskova

KNIHA JE KAMARÁD

- Základní škola Vsetín Sychrov, spisovatelka Šárka Junková a Muzeum regionu Valašsko p.o. vyhlašují pod záštitou Obce spisovatelů celostátní soutěž pro mladé čtenáře s názvem: „Kniha je kamarád“
-
- **Jak se můžete zapojit?** Jednoduše!
- Stačí do **15. ledna 2014 zaslat doporučení přečtené knihy**. Doporučovat můžete textem, anotací, komiksem, ilustrací, jak kdo chce a jak je mu blízké.
- Zapojit se může každý, koho nápad zaujal. Očekáváme zejména příspěvky žáků mateřských, základních a středních škol. Hlavním smyslem je vzájemně se upozornit na zajímavé knihy a pohrát si s myšlenkou na radostné čtení.
- Práce musí být dodány do ZŠ Vsetín, Sychrov (adresa: Sychrov 97, 755 01 Vsetín) do 15. ledna 2014 k rukám J. Ševčíkové, nebo dle pokynů zaslány e-mailem.
- Každá práce bude označena jménem autora, adresou, rychlým kontaktem (e-mail) a věkem autora, popř. školou a třídou.
- Příspěvky soutěžících ze Vsetína a okolí budou vystaveny v zámku Vsetín, kde také při vernisáži 6. února proběhne vyhodnocení a předání cen těm, kdo nejzajímavějším způsobem doporučí knihu kamarádům.
- **Pojďme se vzájemně podělit o radost ze čtení!**
- Více na stránkách : www.KnihaJeKamarad.cz

POPRVÉ / KLÍČOVÁNÍ

- Spojení prvního školního roku s návštěvou knihovny.
- Navazuje na projekt KJM – Poprvé do školy – Poprvé do knihovny.
- Pasování / Klíčování – v různých částech prvního školního roku.
- Spolupráce se školami, školkami, družinami, rodiči...

POPRVÉ DO ŠKOLY – POPRVÉ DO KNIHOVNY V KJM

- Registrace celé září – říjen zdarma.
- Doprovodná soutěž.
- Pasování v Týdnu knihoven.
- Pasování na „rytíře knih a čtenáře knihovny“.
- Pohádková exkurze.
- Doprovodný program (besedy s autory, psychologem, rodiči...).

POPRVÉ - POKRAČUJEME

- 2. pololetí: Šňůrka plná písmenek.
- Návaznost na projekt Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka.
- Květen / červen: Klíčování prvňáčků.
- Ivona Březinová: Teta to plete.
- Klíč od království knížek – slavnostní přísaha.
- Další školní rok: cyklus besed Mluvící zvířata a následně Slavná dobrodružství

PASOVÁNÍ PŘEDŠKOLÁKŮ KLUČOV

- Písmenková víla dekorovala děti Medailí rytířů řádu čtenářského a já jsem předala čerstvému rytíři PASOVACÍ LIST, průkaz pasovaného čtenáře a přihlášku do knihovny, kterou musí později vyplnit a podepsat někdo z rodičů. Děti si čtenářské průkazy odnesou domů a později přijdou s vyplněnou přihláškou podepsanou někým z rodičů nebo s paní učitelkou do knihovny, a už si mohou půjčovat knihy ....

*Janina Svobodová
knihovnice Jiráskovy knihovny Klučov*

DALŠÍ PROJEKTY

- Celé Česko čte dětem
- <http://www.celeceskoctedetem.cz/>
- Čtení pomáhá
- <http://www.ctenipomaha.cz/>
- LiStoVáNí
- <http://www.listovani.cz/>
  - <http://www.youtube.com/watch?v=Hur739CmywY>
- Záložka do knihy spojuje školy: namaluj mi svého oblíbeného literárního hrdinu.
  - <http://csk.npmk.cz/node/92>

**PROJEKTY NA PODPORU ČTENÁŘSTVÍ
III.
DOSPĚLÍ, SENIOŘI**

SKIP - AKTIVITY

- Březen – Měsíc čtenářů (Čtenář roku).
- Týden čtení (Maraton čtení).
- Světový den knihy a autorských práv
<http://www.worldbookday.com/>.
- Biblioweb.
- Knihovnický happening.
- Týden knihoven (VŘSČ).
- Magnesia Litera.

PROGRAMY PRO MAJORITU

- Mladí lidé v knihovnách.
- Zájmové akce pro dospělé.
- Celoživotní vzdělávání.
- Univerzity třetího věku.
- Zájmové kurzy.
- Literární akademie.
- Nabídka aktivit pro osoby se specifickými potřebami (nezaměstnaní, maminky na mateřské, handicapovaní).
- Komunitní aktivity.
- Trénování paměti.
- Kluby deskových her.

PROGRAMY PRO OSOBY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI

- Aktivity pro rodiče s dětmi, maminky...
- Programy pro osoby pečující.
- Klub seniorů. Mezigenerační učení. Univerzity 3. věku. Trénování paměti.
- Běžná nabídka se specifickým přístupem.
- Speciální nabídka se specifickým přístupem.
- Prezentace činnosti.

